

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Dietrich, Veit, 1506-1549: Zacheus ●

Prázdniny 2012

Milostí Boží jsem to, co jsem.

1. list Korintským 15,10

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé.

Měsíce květen a červen byly vyloženě nabitě událostmi. Jen si vzpomeňte – sborový oběd s uvedením knihy Aleše Březiny, křest Magdalenky Vokaté, televizní bohoslužba, Noc kostelů, společný sborový výlet, setkání v Horoušánkách, křest Josefa Šlerky. A tak je na co vzpomínat a nad čím přemýšlet a za co děkovat. V těch vzpomínkách je také hodně práce a starání a vděčnosti všem, kteří pomáhali. A také radost ze setkání, která byla takovou sladkou odměnou.

A přece některé události pro mě vše ostatní přebíjí. Zažíváme ve sboru velice intenzivně svědectví o daru života. Uvědomili jsme si to při křtech – během jara byl pokřtěn také Toník Míka – a při narození miminek. Kryšťůfka, Mariánky a Marušky. A zároveň myslím na miminka, na která se s jejich rodinami těšíme. Je to něco, co nás naprosto přesahuje a vstupuje do našich úvah o světě kolem nás, do našeho stýskání a únavy, i do našeho starání o sborové společenství. Pán Bůh dává život.

Já vím, že se musíme i dál starat, aby sbor mohl fungovat. To prostě jinak nejde. Je jasné, že bychom neměli rezignovat na sledování dění ve společnosti. Dobře víme, že nás naše starosti doženou, víme, že se znovu budeme trápit nad tím, jak se rozhodnout, že si nebudeme vědět rady s některými vztahy. To nechci bagatelizovat, bylo by iluzí si myslet, že to věřící člověk neprožívá. Ale my smíme vědět o daru života a smíme si nechat Pánem Bohem proměnit náš lidský úhel pohledu na život. Smíme se učit rozpoznávat, co všechno není samozřejmé, za co všechno můžeme děkovat i to, že má smysl prosit, odevzdávat svou bolest Hospodinu.

A najednou k nám zcela konkrétně mluví text apoštola Pavla z dopisu do Korintu, který byl heslem Jednoty bratrské na měsíc červen: „Milostí Boží jsem to, co jsem.“ (1K 15,10) Při pohledu na miminka v našem sboru, při vzpomínce na křty, na každý z nich nově a jinak, se nám otevírá tato jistota Boží milosti. Jistota Boží přítomnosti v životě každého z nás. Přeji nám všem, aby nás provázela v letních měsících, kdy se mnozí z nás tak často nevidíme. Přeji nám všem radost ze života, který jsme dostali a dostáváme v Ježíši Kristu, našem Pánu a Spasiteli. **Jiří Ort**

Zápis

ze schůze staršovstva dne 10. 5. 2012

BYT

V. Spanihel byl upozorněn na pravděpodobnost 3 měsíční výpovědi před ukončením roční nájemní smlouvy (úprava bytu pro nového faráře).

FINANČNÍ ZPRÁVA

Saláry 72 400,-, sbírky 23 440,-, dary členů 2 900,-, nečlenů 1 000,-, JJ 6 750,-, sbírka na Diakonii 7 150,-, podlahy 1 050,-

SBÍRKY A ODVODY

- 27. 5. bude sbírka pro Diakonii
- Sběrka na JJ trvá do konce května, v červnu bude odvedena.
- V červnu zaplatíme ½ PF

RŮZNÉ

- Varná deska od Horných je v kuchyni.
- Jelínkovi chtějí znovu pořádat Horoušanky open. Navrhujeme 22. 6.
- K. Ort navrhuje uspořádat diskusi o vyrovnání státu s církvemi. Nevidíme jako aktuální, ale přetiskneme do Katakomb článek M. Rejchrt, uveřejněný v Bratrstvu.
- Generální úklid přesuneme na podzim.
- T. Vokatý navrhuje zopakovat akci otců na vodě, např. některý víkend v září.
- Pozvání do Bielefeldu – dohodli jsme 5. – 7. října. Stále je otevřeno, kolik lidí pojede.
- Dovolená v Perninku – jsou vybrané peníze, budou zaslány po obdržení a podepsání smlouvy.

ZMĚNA CZR

Na příštím konventu chceme iniciovat provedení novelizace § 12, odst. 10: „Synodní rada může s kazatelem ukončit zaměstnanecký poměr v církvi...přijme-li kazatel jiný plnočasový úvazek“ doplnit „bez souhlasu staršovstva“. Schváleno všemi 9 hlasy.

HLEDÁNÍ KAZATELE

- Br. Kadleček odmítl, po studijním volnu chtějí pokračovat ve sboru. Chceme pátrat dále.
- Návrhy na dotaz: David Balcar, Filip Šimonovský, br. Satke z Merklína.

Zapsala Věra Adamcová

K 70. výročí vyhlazení Lidic

Jiřina Adamcová

Už je to tak dávno přeci
kdy došlo k úplné likvidaci
jedné velké české vesnice
s tím pěkným jménem – Lidice

Za časného rána ji vojáci obklíčili
a všechny muže v ten den zastřelili
ani ženy a děti nešetřili
domy zbourali a vypálili

Už je to tak dávno přeci
dosud však žijí pamětníci
kterým je víc než sedmdesát let
jak hrůzou se zachvěl celý svět

Děsivě zničených vesnic a měst
již na tisíce ve světě bylo i jest
nikdo už nedopočítá se obětí
pyšného dvacátého století

A stále a znovu budeme číst
jak krutá je zpupnost a nenávist
Ať varovným hlasem pro všechny generace
je vzpomínka na symbol – na Lidice

Sborový výlet

Je brzké ráno a odvážní členové vršovického sboru se v tradičně nekřesťanskou hodinu schází v sobotu na Čechově náměstí pod dohledem kostela svatého Václava. Co je to?

...další díl putování našeho sboru po krásách České republiky (i s jedním talem mimo šachovnici, výletem do Herrnhutu), další ročník sborového výletu! Tentokrát pod taktovkou Michala Otřísala a Lucky Kutové. Tito kapitáni našeho korábu nás chtěli mermomocí dostat na vodu, a tak jsme se po úspěšném sejítí (a čekání na účastníky, kteří byli postiženi tradičně zradivší ujetou tramvají) vydali, někteří mávajíce zůstavším členům rodiny (kteří nejeli pod záminkou učení), směrem na Zvíkov!

Tedy, tak jednoduché to nebylo. Jak jsem již řekl, kapitáni posádky našeho výletu nás chtěli dostat na vodu, a tak nás kormidelník autobusu nejdříve dovezl na Orlík. Když pomyslní námořníci, kteří hodinového přesunu z Prahy využili ke spánku či jinému způsobu občerstvení těla, vystoupili z autobusu, vydali jsme se na krátký přesun směr loď. Nalodění proběhlo úspěšně, a tak jsme mohli odrazit od břehu. Při plavbě se mnozí probudili šálkem černé kávy. Ocitli jsme se také v situaci, kdy byly vody pod námi, vody nad námi a vody vedle nás. V naší kócbce jsme se ale nezalekli a odvážně jsme pluli dál, aniž bychom vypustili holubici, která by nám měla přinést znamení naděje konce tohoto neutěšeného průšivého stavu, který po chvíli našťěstí ustal a už se nás po zbytek dne nijak vážněji neopovážil ohrožovat. Místo hory Ararat nám posloužil hrad Zvíkov.

Pevnina! Nabídl se nám krásný pohled z vody. Zvíkov, tyčící se na skále. Ten by stál za dobytí! Zaveleli jsme a pod vedením našich kapitánů jsme se vydali po pevné zemi na zteč. Všichni odvážně vystoupali až k hradu (...ano, usnadnila nám to přehrada, která přiblížila hladinu k hradu o celých čtyřicet metrů). Když to uviděli zdejší, bez odporu nám nechali vrata od hradu otevřená, a tak jsme se mohli dostat až na nádvoří. Ale aby se vidělo, že jsme hodný sbor, tak jsme ze své pozice dobyvatelů požadovali pouze prohlídku po hradu, za kterou jsme navíc rádně zaplatili. Tak jsme byli velkorysí dobyvatelé!

Průvodkyně se nám za tuto velkorysost odměnila krásnou prohlídkou. Viděli jsme dlaždičky, sekáček na maso připomínající kachnu, sklepení i řetěz, na kterém snad vysívaly korunovační klenoty (nebo snad lustr?), kdysi krásné místnosti, jejichž stěny se zřítily do Vltavy, vystoupali jsme na věž, abychom se rozhlédli do kraje, který se během odpoledne chystáme prokočovat po souši... Ten pohled nás tak zlákal, že jsme poděkovali a pokračovali v naší epektasi, nekončné cestě za poznáním, která nás vedla do Temelína.

Temelín byl v naší cestě velmi strategickým bodem. Potřebovali jsme energii! Její výrobu pomocí jádra atomů nám při přesunu přiblížil dvorní fyzik výpravy Tomáš Růžička. A tak jsme už připraveni mohli zdolat další baštu, která nám dlouho neodolávala – temelínské informační centrum! A rovnou do sedaček! Milá paní nás sama provedla svojí právě dobytou pevností. Bez okolků nám prozradila všechna tajemství Temelína, dokonce i dětem, takže cíl této naší mise byl splněn! Získáno tajemství energie! Dokonce jsme k informacím dostali i instruktážní videa ve 3D. Abychom nabytou energii nějak využili, vstali jsme ze svých sedadel a vydali se do tajemných komnat, kde byly vystaveny různé informační panely k Temelínu či jiné zajímavosti – simulátor reaktoru, modýlky různých způsobů získávání energie apod. Dostatečně nabaženi kořistí jsme se naložili zpět do autobusu a vydali se směr Soběslav do tamější Diakonie ČCE Rolnička. I zde nás uvítal ředitel bez odporu s otevřenou náručí, zřejmě nás pověst nebojácně a všechny překážky překonávající jednotky předstihla.

Ředitel střediska pan Novák nás nejdříve seznámil s tím, jak Rolnička vůbec funguje, co všechno dělá za aktivity, jak vznikají její výrobky a jak se na chod shánějí peníze. Myslím, že i ostřílení námořníci vršovického sboru zůstali nevěřícně koukat, jak fantastickou práci v Rolničce vykonávají. „Pane jo, to je teprva bárka! Ta šlape, ta ty cíle dobývá! A ten kapitán, to musí bejt nějakej rek!“ Takové myšlenky se nám (alespoň mně, jakožto plavčíkovi) vlnily hlavou. Výkon je obdivuhodný, stejně jako výsledky práce.

Takto ohromeni jsme se odebrali do vedlejší čajovny Rolnička, kde se někteří vrátili skrz mléčné koktejly do dětství svého, jiní do dětství rodičů, jiní se znovu povzbudili kávou a k ní si dali medovník, řídíce se Biblií, která v Př 24, 13 praví: „*Můj synu, jez med, je dobrý, plástev medu je tvému patru sladká.*“ Odtud už jsme se jenom odebírali k prohlídce jednotlivých kajut Rolničky, totiž chráněných dílen, kde jsme nahlédli pod pokličku výroby hliněných výrobků.

To už byly naše mozky přesyceny dojmy a novými poznatky, a tak jsme vyrazili směrem ku Praze. Autobus nás unášel po místy klidných, místy bouřlivějších vodách českých silnic, a my jsme, pokud jsme zmoženi neusnuli, rozjímali nad záznamem ze svatodušních bohoslužeb. Do toho jsme se radovali z nového přírůstku do naší vršovické posádky, který se toho dne narodil.

Praha, Čechovo náměstí. Konečná stanice, vystupovat. Dveře autobusu se otevřely a my jsme se vydali vstříc novým poznatkům na naší epektasi, jejímž nejbližším bodem byl večerní odpočinek.

Kapitáni, posádka děkuje. Hip hip hurá! Příští rok jsme v tu ranní hodinu před svatým Václavem zase jak na koni. To už nebudeme námořníci, ale třeba rytíři. Bůh ví, kam nás příští rok cesty zavedou. Ale já, letošní plavčík, možná budoucí panoš, se na ně těším!

Daniel Ort

Co nebylo ukradeno, nemá být vráceno

Naší společností hýbe otázka církevních restitucí. Uprostřed spíš méně než více vkusných prohlášení a výkřiků nás zaujal článek bratra Miloše Rejchrt a s jeho laskavým svolením ho otiskujeme.

JO

V souvislosti s projednávaným návrhem zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi se Český bratr (1/2012) zeptal: „Jaký objem komunisty ukradeného církevního majetku se vrátí ČCE?“ Na tuto otázku odpověděl náměstek synodního seniora Pavel Stolař:

„Sbory ČCE, kterým byly zabaveny pole či lesy, budou moci uplatnit restituční nárok na naturální vydání pozemků v celkové výměře přibližně 160 ha polí a 80 ha lesních pozemků... Církev jako celek by měla obdržet restituční náhrady v celkové výši 2,26 miliard Kč splácených po dobu třiceti let se zohledněním inflace.“

Jasná odpověď – ovšem na otázku velmi nejasnou. Kdo co ukradl? Kdyby to opravdu byli jacísi ztotožnitelní komunisté, bylo by sice nesnadné, ale možné pochytat je, a ještě před tím, než budou potrestáni, neprodleně vrátit okradenému to, co u nich bylo nalezeno (tak se např. postupovalo v případě zloděje M. P., který v pozici ekonoma Ústřední církevní kanceláře ukradl naší církvi deset miliónů).

Potíž je v tom, že majetek ve vlastnictví církevních právnických osob po 25. únoru 1948 nebyl ukraden. Tohoto majetku se nezmocnil zloděj, nýbrž stát. Státní instituce sice plnily zadání komunistické strany, ale majetkové přesuny neprováděli ani jednotliví komunisti, ba ani KSČ, ale ČSR. Nu a státy, i ty zlotřilé a ujařmené vedoucí úlohou diktátora či strany, kon-

fiskují, zabavují, vyvlastňují, odnímají, znárodňují, zestátňují – ale nekradou.

Majetek katolické církve (Stolař připomíná, že poměr zabaveného majetku církve římskokatolické k majetku ostatních církví je přibližně 95 ku pěti) nebyl ukraden. Nebyl ukraden ani majetek německé luterské církve na území ČSR po válce, nýbrž na základě prezidentských dekretů propadl státu, který jej následně převedl např. Českobratrské církvi evangelické. Připomínám to proto, že před lety v jedné velmi otevřené debatě s našimi bývalými krajany, odsunutými po válce do Německa, jsem se musel ohradit proti formulaci, že Češi ukradli německý majetek: nic jsme neukradli, to náš stát dle tehdejšího práva majetek Němců zabavil. Jestli to bylo spravedlivé, humánní a prozíravé, to je jiná otázka, ale krádež to nebyla.

Ovšemže se státy dopouštějí i hrozných křivd, jako se dopustila Československá republika vůči římskokatolické církvi. Já, natož moje děti a vnuci, jsem sice katolíkům nic neukradl ani jim jinak neublížil, ale zle – často i podle tehdejších norem nezákonně – jim ublížil stát, a to stát můj. Byl můj za prezidenta Havla i za Gottwalda.

Státní kontinuitu volky nevolky přijímám, i k té komunisty uzurpované pouňorové republice se hlásím jako ke své, i k jejím dluhům, křivdám a bezpráví. Však komunistický režim u nás nebyl nastolen

intervencí cizí mocnosti, nýbrž vůli velké části občanů proti vůli slabší části občanů, dokonce procedurou v zastupitelské demokracii běžnou. Náhradu za škody napáchané za nadvlády komunistů nelze vymáhat po nějakém cizím státu jako reparace. To můj stát – komunisty ovládaný – církvi katolické křivdil a ubližoval, mimo jiné i nespravedlivým odnímáním majetku.

Nelze však napravit všechny křivdy a nelze ani vrátit vše, co bylo odcizeno. Maximum možného je „zmírnit následky některých majetkových křivd a jiných křivd, které byly spáchány“, jak stojí výstižně napsáno v preambuli projednávaného zákona. Jako občan tento záměr zákona vítám a podporuji.

Nepodporuji ale zákon jako celek, neboť mnoha jeho ustanovením nerozumím. O některých se domnívám, že jim rozumím, ale o to víc s nimi nesouhlasím. Např. v § 14 odst. 8 čtu: „Práva a povinnosti zakladatele Náboženské matice vykonává ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Církev římskokatolická“. Tato na nenápadném místě umístěná větička ruší Náboženskou matici, právního nástupce náboženských fondů zřízených Josefem II., a její majetek „přiklání“ katolické církvi. Zákon, který přesně vyjmenovává, kolik která církev dostane jako „finanční náhradu“, skrývá nezanedbatelný majetkový přesun pod jednou oznamovací větou, že „práva a povinnosti“ někoho nyní vykonává někdo jiný. Co se kde ještě pod kterými větami zákona skrývá? Nedějí se tu pod zástěrkou zmírňování některých křivd jakési neprůhledné kulišárny?

Jako člen ČCE se ptám: Co je ona „finanční náhrada“ dle § 11, která se má tý-

kat i mé církve, a to ve výši 2 266 593 186 Kč? Zákon sám nespecifikuje, co má tato náhrada nahrazovat, toliko vyhlašuje, že církev, „která neodmítne uzavřít se státem smlouvu o vypořádání podle § 11, obdrží paušální finanční náhradu“. P. Stolař hovoří v této souvislosti o „restituční náhradách“, synodní senior J. Ruml (Český bratr tamtéž) o „finanční kompenzaci za zabavený majetek“.

Jenže hodnota majetku, jenž byl evangelíkům zabaven, činí řádově promile oné štědré (že vůči některým jiným církvím je zákon ještě štědřejší než vůči ČCE, je jistě pikantní až třaskavé, ale vedlejší) paušální náhrady, navíc si o těch pár desítek hektarů lesů a polí mohou evangelíci zažádat a získat je zpět. Za co je tedy ta náhrada? Je to vůbec náhrada, nebo je to něco jiného? Co?

Nevím a dokud se to nedozvím, velmi si přeji, aby vládní návrh zákona ve stávající podobě Poslaneckou sněmovnou protlačen nebyl a celá věc se o pár měsíců pozdržela. Tím by se konečně otevřel uvnitř církve na toto téma rozhovor, který tak žalostně scházel (a vlastně musel scházet, protože zákon v té době ještě nebyl ani ve stádiu schválení vládou), když v listopadu 2011 mimořádný synod v časové tísní pověřil Synodní radu ČCE krokem vskutku mimořádným, totiž podepsáním smlouvy s Českou republikou na základě zákona, který ještě nevznikl.

Co nebylo v církvi důkladně objasněno, prohovořeno, promodleno, vyargumentováno, nechť není ani odhlasováno. A co nebylo ukradeno, ať se nevrací.

Miloš Rejchrt

Odumírání „veřejného“ a hledání smyslu (2.)

Otevřenost jako odvaha zpochybnit předpoklady

Navrhuji tedy **zpochybnit** náš „domov“. Ale aby nedošlo k mýlce: zpochybněním nerozumím zapomenutí nebo snad dokonce odvržení! Cožpak je možné zapomenout či odvrhnout naši vlastní ontologickou, gnoseologickou, etickou, historickou, kulturní a další situovanost ve světě a pohlédnout kolem sebe „objektivně“, „nezaujatě“, čistě „neutrálně“? Jistě, něco takového bylo snem novověkých filosofů, především osvícenců; vzpomeňme jen Baconovy nauky o „idolech“ a vůbec onoho pověstného osvícensko-obrozeneckého „tažení“ proti „předsudkům“! Lidská mysl je „tabula rasa“, hlásal optimisticky (?) John Locke... Člověk je bytostně rozumový tvor, který může vytrhnout sám sebe z panství smyslových podnětů a podřídit svoji motivaci principům transcendentálního rozumu, tvrdil Kant... S takovýmito východisky pracovala evropská „moderna“, vedena ušlechtilými cíli: ideami pokroku, rozumu, humanity a tolerance! Dnes jde o něco jiného. O to, aby právě onen náš „domov“ **byl v otevřené komunikaci, v dialogu, zpochybněn** – a to tváří v tvář Jinému! Ale nejde o nějaké zničení, znehodnocení našich vlastních předpokladů

a následně absolutní znejistění; jde „jen“ o metodickou a vědomou sebereflexi našeho vlastního chápání světa, což není – paradoxně – ztrátou, nýbrž obohacením; jedině tímto způsobem se totiž otvírá **cesta k jeho většímu zhodnocení!** A nejde přitom jen o otevření se **současnému „jinému“** – cožpak nás stejně naléhavě neoslovuje i **minulost** a **budoucnost**? Hans Jonas například soudí, že požadavek „připravit sebe sama k ochotě nechat se oslovit teprve uvažovaným štěstím a neštěstím budoucích pokolení“ je nezbytným předpokladem zaujetí vskutku odpovědného **etického postoje!**

V českém myšlenkovém prostředí Václav Bělohradský často upozorňuje na nezbytnost „**poodstoupení**“ a **budování „mezisvětů“** jako společných prostorů pro porozumění. Domnívám se, že vskutku není optimálním řešením ani převádění „různého“ na „stejně“ (univerzalizace, homogenizace), ani hledání jakéhosi „společného minima“, „průniku množin“ či „prolnutí předporozumění“, ale ani lhostejnost, paralelismus, pouhé strpění „různého“. Jde o to, abychom našli **společenský konsensus pro vyjití na cestu hledání a tvorby společného prostoru pro setkávání.**

Tomáš Halík zformuloval týž nárok nedávno v tom smyslu, že je načase, abychom se učili „**žít paradoxy světa**“ – což chápe jako umění pohybovat se „na hraně světů“, **učit se nikoli hotovým odpovědím, ale otázkám** „těch druhých“, a denně klást a řešit otázku po povaze oné úzké cestičky, která se vine mezi dogmatickým a rigidním přesvědčením o výlučnosti jedné pravdy (většinou té, kterou „vlastním“ právě já), a mezi quasiliberálním hlásáním, že „každý má svou pravdu“.

Církev – společenství smyslu

Píšu o pokoře, o potřebě zpochybnění vlastního „já“ a otevření se „jiným“. Cítím to totiž jako klíčový nárok antického myšlenkového dědictví, který byl sice v sebeopojení „moderny“ poněkud zasunut do pozadí, avšak který dramaticky aktualizoval holocaust a další hrůzy minulého století a který dnes rodí nové otázky a výzvy. Zejména naši židovští bratři Martin Buber a Emmanuel Lévinas poukázali na nezbytnost suspenze zpupnosti západní civilizace a pěstění orientace na prioritu „Ty“!

Je proto, myslím, logické, že mne v této souvislosti napadá **úloha církve**. Víím, že je to téma nejen na další článek, nýbrž na celou knihovnu; také až příliš dobře víím, že právě já osobně zůstávám pravidelnému životu v církvi mnohé dlužen... Přesto si dovolím maličkou závěrečnou úvahu.

Jak rozumět povaze a poslání onoho specifického typu „polis“, jímž je v dějinách lidstva křesťanská církev? Četba textů Karla Bartha mi nabídla řadu možností:

- jako sbor, do něhož vstoupilo a v němž působí Slovo Boží,
- ovšem i jako sbor těch, kdo „jsou na cestě“ – tedy kdo se „po něm ptají“, kdo hledají Slovo Boží,
- ale také jako sbor těch, kdo svědčí o jeho opětovném a nalézání, o jeho živé přítomnosti,
- a v neposlední řadě jako sbor těch, kdo hlásají Slovo Boží ostatnímu člověčenstvu.

Obzvláště silně mne oslovilo časté Barthovo upozornění, že víra je **závazek**, úkol, který má své vnitřní i vnější projevy, že je to v prvé řadě **služba**. Služba Bohu skrze Ježíše Krista a také služba lidem. Se vznikem křesťanských sborů před tisíciletími vstoupil Bůh do dějin – tedy v tom smyslu, že lidem byl zjeven Syn Boží nejen jako pokyn k péči o „království nebeské“, ale i k péči o „království pozemské“ (civitas terrena – slovy Augustinových)! Věru, církev od samých počátků své existence vede ty, kdo uvěřili, právě k tomu, o čem byly všechny moje předchozí řádky: učí sebezpřekračování člověka k tomu nejzazšímu – k Bohu Stvořiteli, Dárci života a Tvůrci smyslu, ale učí i neúnavnému a odpouštějícímu hledání Boha v bližním, učí budování a neustálému znovuobnovování společenství lásky, učí následování Boha v Ježíši Kristu...

Ano, církev je živým a dynamickým **společenstvím lidí**, a jako taková je pevnou součástí „věcí veřejných“, ale současně je i **společenstvím v transcendentci**. A to nejen ve zcela samozřejmém přesahu **vertikálním** (v přesahu kerygmatu), nýbrž i v přesahu **horizontálním**, spočívajícím v tom, co bych si dovolil nazvat „**praktikovanou láskou**“! „Agapé“ jakožto péče a starost o druhého, jako „společné stolování“ – tento úžasný důraz je bytostným aspektem církevní služebnosti od dob Kristových a nebývalo ve společenstvích lidských dobře tehdy, když církev tuto svoji úlohu opomíjela, nedoceňovala a relativizovala, avšak

ani tehdy, když ji přeháněla a tím karikovala, směřující ji s mentorováním, autoritářstvím a dogmatismem...

Nesmírně se mi líbí úvahy Paula Tillicha, jenž v knize „Odvaha být“ přesvědčivě argumentuje jak proti narcistnímu, hédonisticky orientovanému individualismu, tak i proti totalizujícímu kolektivismu a neokolektivismu. Ani jeden z těchto postojů, ani jeden z těchto „způsobů řešení“ prastarého problému vzta-hu jedince a společnosti, člověka a světa, není totiž autentický!

Je to věru velmi zvláštní společenství, ta naše církev... Obdivovaná i zatracovaná, zakotvující i překračující, zavazující i obdarovávající, pokorná i pyšná, prastará a přesto stále současná. Věčné tajemství a přece každodenní realita. Zdá se mi, že přespříliš draze platí západní civilizace za ztrátu křesťanského „religia“, za překotnou a triumfalistickou sekularizaci, „modernizaci“ a osvícenství. Kde zůstal onen avizovaný „rozum“ a „pokrok“?

Jsem však optimista a nemyslím si, že nastávají „poslední dnové Západu“. Věřím, že je stále čas i prostor pro restrukturalizaci západní racionality, pro „druhý dech náboženství“, pro vzkříšení duchovních a mravních hodnot, principů i nového typu lidského společenství. Takového, které opět bude pečovat o „věci veřejné“ a nebude jen krátkozrace sledovat každodenní ekonomické a politické cíle, peníze a kariéru. A v tom mají ti, kdo vzali vážně závazek víry, nepřehlédnutelný „náskok“, neboť – uchovávající nepomíjitelné hodnoty – jsou svědky nových dnů...

Petr Nesvatba

Umět děkovat **Jindřiška Mikolášková**

*Dej Bože můj at' vždycky vím
že nic tu není moje
že jenom láska tvoje
mi darovala vše co mám
že moje oči vidí
že moje uši slyší
že moje nohy chodí
že moje ruce pracují
za svoje zdraví
za lásku lidí
za vše jen tobě děkuji*

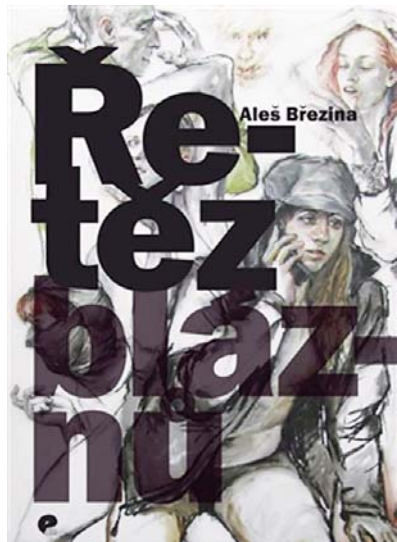
*Dej Bože můj at' vždycky vím
že vše, co denně
tak samozřejmě mám
tys nemusel mi dát
a dals že máš mě rád
Kéž umím láskou děkovat

Kéž umím děkovat i pak
až smutné dopustíš
až přijde pláč
Mé nářky ztiš
vždyť děkovat je zač.*

O některých osobnostech v našem sboru

9. pokračování

Naposled to byl rozhovor Petra Vebera s přírodovědцем Pavlem Jungwirthem v prosincovém čísle Katakomb 2009.

Chtěl bych dnes upozornit na další pozoruhodnou osobnost v našem sboru a sice na **Aleše Březinu**.

Narodil se 12. 7. 1948 v Praze. Vyrůstal ve Vršovcích a byl v našem sboru již jako žák nedělní školy. V letech 1963-1967 studoval Střední průmyslovou školu a potom od r. 1967 do r. 1972 na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě. Ze studia byl vyloučen v r. 1972. Protestoval totiž proti vyloučení Jana Kozlíka, se kterým při výročí Února sundal sovětskou vlajku z bohosloveckého semináře. V r. 1977 odmítl nastoupit vojenskou službu a byl 2 1/2 roku vězněn. Od 18. 4. 1977 do 18. 10. 1979. Poté byl donucen odejít do kanadského exilu.

Od r. 1981 do r. 1990 byl redaktorem čtrnáctideníku Nový domov, který vydával Masarykův ústav v předměstí Toronta. V r. 1991 začal vydávat vlastní noviny Satellte 1-416 v Torontu. „Byl to od začátku jiný svět,“ říká Aleš, „musel jsem se naučit dělat noviny a rozhlasové programy. V r.1984 jsem dělal reportáže z OH v Los Angeles.“ Spolupracoval také s Hlasem Ameriky, Svobodnou Evropou a Radio Canada International. Po roce 1989 přijíždí Aleš Březina snad každý rok zpět do svobodné vlasti a objevuje se vždy ve svém mateřském sboru ve Vršovcích, navštěvuje jeho shromáždění a již řadu let podporuje finančně vydávání našich Katakomb. Objevuje se zde i jeho manželka Maria Gabánková, akademická malířka.

Tolik krátce jeho životopis. Více se dozvíte, koupíte-li si jeho letos vydanou knihu „Řetěz bláznů“, jejíž součástí je též autorský film „... a andělé jeho bojovali“ na DVD. Knihu v ceně 240,-Kč můžete zakoupit v našem sboru. K dispozici jsou i noviny SATELLITE 1-416.

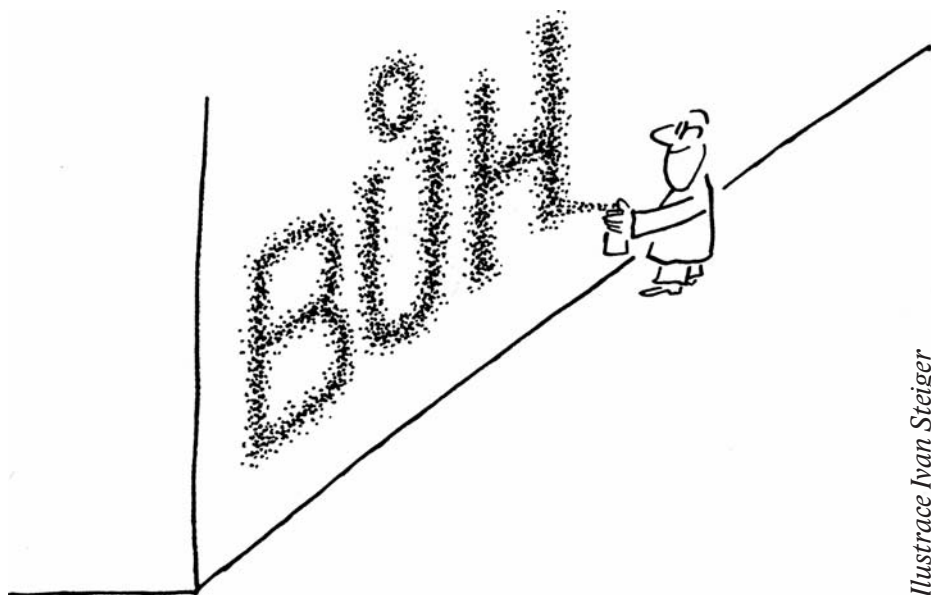
Emil Veber

Pavlova epištola do Říma

Na biblických setkáních pro třicátníky jsme začali probírat Pavlovu epištolu do Říma. Rád bych pouze v krátkosti připomenul, nad čím jsme se během tří setkání zamýšleli. Vyzbrojte se, prosím, Biblí, skutečně pouze načrtnu směr našich úvah bez zarámování plným zněním biblických citátů.

1. setkání: 1,1-7

Hned v úvodu se nám v obratu „Pavel, služebník Ježíše Krista“ ukazuje to, co je pro Pavla typické. Když si vyhledáte slovo služebník, objeví se vám ve SZ nesčetněkrát – a to v souvislosti s tím, kdo patří Hospodinu. Za všechny: „I zemřel Mojžíš, služebník Hospodinův,...“ (Dt 34:5 CEP) Tady se ukazuje Pavlův způsob myšlení, se kterým musíme počítat. Pavel používá formu, kterou znal z židovství a naplňuje ji novým obsahem. Takže se před námi otevírá velice náročný úkol – chceme-li pochopit Pavla, musíme dobře znát i židovské myšlení jeho doby. To uvádím jako obrannou hráz proti všem zkratkám a zjednodušujícím odsouzením tohoto výrazného myslitele.

Ilustrace Ivan Steiger

V dalších verších Pavel jasně definuje základ, o který mu jde: „Boží evangelium“. A znovu jasně ukazuje, že tu nejde o cosi odtrženého, ale zcela integrovaného do starozákonní zvěsti. Pavlovi šlo zřetelně o zdůraznění kontinuity mezi zjevením židovských Písem a universální přesah v Ježíši Kristu. Od odkazu na Písma přistupuje Pavel ke kristovské definici, která působí dojmem odkazu na věroučnou formuli. Mělo by to logiku – Pavel použil formuli, která byla obecně známá a postavil se tak zcela jasně na stejný základ spolu se členy sboru v Římě. Ve zmiňované formulaci je zřetelné, že pro Pavla je vzkříšení rozhodujícím znamením Kristova božského synovství.

2. setkání: 1,18-2,29

Tento oddíl je velice poučný. Především v tom, jak snadno můžeme změnit smysl textu, když jej čteme odděleně. Můžeme se nechat unášet rozhořčením, jak nemorálně žili lidé, kteří neposlušali Pána Boha. A převádět to do naší současnosti s rozhořčením ještě větším. A mohli bychom s klidným svědomím Pavlův dopis zavřít – kdybychom dočetli pouze do konce 1. kapitoly. A zbavili se tak pointy Pavlových slov v 1. verši kapitoly druhé. „Proto nemáš nic na svou omluvu, když vynášíš soud, ať jsi kdokoli. Tím, že soudíš druhého, odsuzuješ sám sebe. Neboť soudíš, ale činíš totéž.“ (Rom 2:1 CEP) A najednou je zřejmé, že tu Pavlovi jde o něco jiného. Dalo by se říct, že Pavel skutečně využil rozhořčení, které existovalo vůči ne zrovna košér životu v tehdejší Římě. A do toho rozhořčení, kterému jakoby přikyvuje, najednou to jasné slovo z úvodu druhé kapitoly.

Ukazuje se, že Pavlovi šlo o něco jiného než o rozhořčování. Šlo mu o to ukázat, že představa samospasitelnosti vlastnictvím Zákona je iluzí. Naši jedinou nadějí je milost Boží, kterou však máme přát i druhému člověku. Tuto myšlenku provokativně otevírá i mimo židovství. Ne příslušnost k vyvolené skupině, vlastnictví Zákona a jeho dodržování, ale Boží milost otevřená pro všechny, ať židy nebo pohany. Ne rozhořčení nad životem druhých, ne pocit vyvolenosti, ale vděčnost, že i já jsem spolu se všemi zahrnut do Boží milosti.

Je to zvláštní závěr po tom zcela jasném začátku. Apoštol Pavel je vskutku struhující myslitel.

Jiří Ort

Kronika vršovického sboru – 9. díl

Dnešní díl kroniky je vlastně výzva, kterou bylo zahájeno sborové shromáždění 5. března 1967. Pro její nadčasovost tvoří dnes vlastně celý díl naší kroniky. Ta je přepisem osobních zápisků br. ing. Jana Nováka.

Sborová shromáždění jsou už tradičně, a to nejen v našem sboru, málo navštěvovaná. Proč tomu tak je?

Snad všichni si naříkáme nad nedostatkem času. Považujeme se za velmi zaprázdňené, chudé na čas. Každou hodinu, kterou věnujeme sboru a církvi, považujeme za značnou oběť.

Znáte jistě podobenství o večeři, které čteme ve 14. kapitole Lukášova evangelia: Pozvaní se začali jednomyslně vymlouvat. (Převedeno do dneška: Chatu jsem koupil, musím ji obhlédnout, omluv mne; ženu jsem pojal, má jiné zájmy, nemohu tedy přijít; musím pečovat o zdraví svých dětí, jedu do přírody, pochop to) – *a to píše br. Novák v roce 1967, tedy před třiceti lety. Hle, jak jsou některé tradice neměnné! – pozn. vydavatele.*

Náš čas je omezený a právě proto musíme s ním dobře hospodařit a promýšlet, čemu dáme přednost. Zdali neobětujeme všechno snaze, abychom získali alespoň kousek místa pro sebe, jistě ne celý svět, a málo dbáme o to, jak dopadne naše duše, nemluvě o duši bližních.

Je to tak jisté, že sborové shromáždění je cestou ke spasení?

Nepochybujeme o tom, že je takovou příležitostí, i když ne vždy ve stejné míře. Jistě jste vícekrát slyšeli, že bohoslužby, společenství bratří a sester, mají být především příležitostí k rozhodnutí, místem stanovení cílů a cest k šíření Božího království, výzbrojní stanicí, poradnou, jinak nejsou účelné ani pro nás, ani pro Krista. Zde se má upevňovat ve víře naše odhodlání k novému rozdělení času, zde má získat náš bližní významné místo, ne jen odpadky ze stolu jako toulavý pes. Vyzýváme k takovému pojetí bohoslužeb posluchače i kazatele.

Křesťan, křesťanský sbor, církev má být tím nejspolehlivějším pomocníkem. Ne tak, že i my něčím přispějeme, ale naší povinností je jít v čele před světem a sloužit na opomíjených místech. K tomu potřebujeme vzájemně znát své potřeby a možnosti a odhodlávat se od drobných činů k závažnějším.

Poctivě hospodařit třeba i s tou jednou svěřenou hřívnou s jistotou, že Pán Bůh požehná. Na co nestačíme sami, k tomu budeme především vybízet své bratry a sestry ve sboru a církvi. Pak budou i naše sborová shromáždění poutavá bohatstvím svědectví a zpráv o tom, co se nám již z moci evangelia podařilo i tím, k čemu společně směřujeme.

Recept: Salát z květáku

Na páteční setkání v Horoušánkách jsem udělala salát z květáků. Mému muži chutnal a prosil mě, abych recept na něj dala do sborového dopisu.

Recept na květákový salát s paprikou jsem našla už brzy po svatbě v jedné malé kuchařce na čínskou kuchyni. Před několika lety jsem si koupila větší salátovou kuchačku a tam jsem recept našla podruhé, ale v české verzi. Rozdíl je drobný, uvedu ho níže.

Je potřeba jeden malý květák a 1 zelená paprika, 1 ½ lžičky krupicového cukru, 1 lžička oleje, špetka pálivé nebo sladké papriky nebo pálivý olej, sůl, citrónová šťáva.

Květák rozebereme na malé růžičky, povaříme asi 2 minuty ve vařící vodě, pak květák prolijeme studenou vodou. V míse květák posolíme a zakápneme citrónovou šťávou. Přímou do mísy přidáme i papriku nakrájenou na větší čtverečky, cukr, pálivou papriku a zakapeme olejem. Salát zamícháme a podáme vychlazený.

Podle „čínské“ varianty se místo oleje a papriky může dát do salátu pálivý olej. Ten se připraví tak, že ½ dl slunečnicového oleje ohřejeme na 70°C. Do horkého oleje nasypeme pálivou papriku. Olej nesmí být ani moc horký ani vlažný. Pánev s ochuceným olejem nakloníme a obsah necháme ustát. Pevné kousky zůstanou na dně, takže na salát nalijeme jen čistý olej.

Těším se, že o prázdninách a dovolených kromě jiného získáte i nové nápady do kuchyně, a že se o ně se mnou podělíte. Pište na ortova@jabok.cz.

Marie Ortová

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; <http://www.facebook.com/cce.vrsovice>
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada, Tomáš Vokatý; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč